

P R Z E G L Ą D Z A C H O D N I O P O M O R S K I
ROCZNIK XXXI (LX) ROK 2016 ZESZYT 4

S T U D I A I R O Z P R A W Y

RADOSŁAW PAWLIK*

**ZAPISKA OBITUARNA KSIĘCIA ERYKA I POMORSKIEGO
(1449–1459)**

Słowa kluczowe: nekrologi, zapiski obituarne, Unia Kalmarska, Pomorze
Keywords: obituaries, obituary notices, the Kalmar Union, Pomerania

Do ważnych źródeł w badaniach genealogicznych należą nekrologi i obituarze. Odnotowywano w nich zwykle imiona zmarłych członków wspólnot zakonnych, kanonickich, jak również osób świeckich. Służyły przede wszystkim komemoracyjnej (wspomnieniowej) liturgii zbiorowej za zmarłych wspólnoty danego kościoła. W nekrologach, w części kalendarzowej, pod datami sporządzano zapiski obituarne poświęcone zarówno duchownym, jak również świeckim dobroczyńcom instytucji kościelnych, np. klasztorów, kapituł katedralnych lub kolegiackich. Stanowią one wartościowe źródło historyczne, ponieważ dostarczają wiadomości o dacie i miejscu zgonu, a także informują o miejscu pochówku danej osoby. Spisywane były przez duchownych danej instytucji kościelnej głównie w celu wykorzystania ich w działalności komemoracyjnej (anniwersarzowej) kapituły.

Anniwersarz, inaczej rocznicowe wspomnienie zmarłych (niekoniecznie przypadające w rocznicę śmierci), składał się z oficjum brewiarzowego oraz mszy świętej za zmarłych. Odprawiany był uroczysto po sesji generalnej przez wszystkich kanoników (anniwersarz zbiorowy), a także indywidualnie przez pojedynczych prebendarzy, za duszę zmarłych kanoników

---

* mgr Radosław Pawlik, Archiwum Państwowe w Szczecinie.

(anniwersarz indywidualny), którzy przed śmiercią wpłacili na ten cel odpowiednią sumę pieniędzy¹.

Badania nad pomorskimi źródłami memoratywnymi zostały zapoczątkowane przez Friedricha Ludwiga Karla von Medema (1799–1885), który w 1835 roku opublikował kalendarz kapituły katedralnej w Kamieniu². Zawierał on zapiski nekrologiczne oraz rejestr wpłat anniwersarzowych. W 1875 roku Hugo Lemcke (1835–1925) wydał kalendarz i nekrolog zakonu kartuzów darłowskich³. Ten sam badacz, ponad czterdzieści lat później, ogłosił drukiem *Liber beneficiorum Domus Corone Marie prope Rugenwold*, który co prawda nie jest nekrologiem, jednakże występuje w nim wiele zapisów o charakterze nekrologicznym⁴. Publikacji wymienionych źródeł towarzyszyły równoległe prowadzone prace edytorskie oraz badawcze Rodgero Prümersa (1852–1921) nad kalendarzami i nekrologami klasztorów cysterskich w Kołbaczu i Neuenkamp⁵. Kalendarz kościelny biskupstwa kamieńskiego, w oparciu o zachowane pomorskie księgi liturgiczne, m.in. psalterze, brewiarze i mszały, odtworzył Hermann Grotefend (1845–1931)⁶.

Istniejące w historiografii polskiej oraz niemieckiej rozbieżności w kwestii wyznaczenia dziennej daty śmierci Eryka I Pomorskiego (1449–1459) stanowiły główną inspirację do opublikowania w poniższym przyczynku poświęconej mu nieznaney dotąd zapiski obituarnej. Zawarte w niej informacje rozstrzygają

---

¹ A. Radziwiński, *Nekrologi i wspomnienie zmarłych w polskich kapitulach katedralnych, w: Kościół i duchowieństwo w średniowieczu. Polska i państwo Zakonu Krzyżackiego w Prusach*, red. A. Radziwiński, Toruń 2012, s. 147–159. W Kamieniu sesja generalna odbywała się zawsze w dzień świętego Marcina, którego wspomnienie liturgiczne wypada 11 listopada (zob. R. Marciniak, *Dobra kapituły kamieńskiej do połowy XV wieku. Studium z dziejów społecznych gospodarstwa feudalnego*, Szczecin 1970, s. 34).

² *Calendarium ecclesiae Cathedralis Caminensis*, ed. F. Medem, w: *Allgemeines Archiv für die Geschichtskunde des Preußischen Staates*, hrsg. v. L. v. Ledebur, Bd. 18, Berlin–Posen–Bromberg 1835, s. 97–117. Źródło to doczekało się reedycji w: E. Rymar, *Biskupi, mnisi, reformatorzy. Studia z dziejów diecezji kamieńskiej*, Szczecin 2002, s. 95–151.

³ H. Lemcke, *Kalendarium und Necrolog des Carthäuser-Klosters Marienkron bei Rügenwalde aus dem Liber Beneficiorum desselben Klosters*, „Baltische Studien” AF, 25, 1875, s. 116–141.

⁴ *Liber beneficiorum Domus Corone Marie prope Rugenwold 1406–1528*, bearb. v. H. Lemcke (Quellen zur pommerschen Geschichte, V. 5), Stettin 1919.

⁵ *Annalen des Klosters Colbatz*, hrsg. v. R. Prümers, w: *Pommersches Urkundenbuch*, Bd. 1, Abt. 2, Stettin 1877, s. 467–496; *Todtenbuch des Klosters Neuencamp*, hrsg. v. R. Prümers, w: *Pommersches Urkundenbuch*, Bd. 1, Abt. 2, Stettin 1877, s. 499–518.

⁶ H. Grotefend, *Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit*, Bd. 2, Hannover 1892, s. 79–82. Badania nad kamieńskim kalendarzem liturgicznym prowadził również Franz Jansen (*Studien am Kamminer Kalender*, „Wichmann-Jahrbuch des Diözesangeschichtsvereins Berlin”, 4/6, 1933/1936, s. 14–61).

istniejące w nauce wątpliwości związane ze wskazaniem dokładnej daty śmierci byłego władcy królestw Danii, Szwecji i Norwegii, tworzących Unię Kalmarską, stanowiącą największy organizm państwowy w Europie.

Nota obituarna Eryka I Pomorskiego (1449–1459) znajduje się w aktach kapituły katedralnej w Kamieniu Pomorskim, przechowywanych w zasobie Archiwum Państwowego w Szczecinie. Sporządzona została na pierwszej karcie jednej z dutek, zawierającej rejestry uposażenia prebend kanonickich i niższych beneficjów katedry w Kamieniu. Zapiski te pochodzą z lat 1487–1503. Zostały one sporządzone jedną ręką, brązowym atramentem. Żadna z nich nie jest sygnowana podpisem notariusza. Dutka ma rozmiary 10 cm szerokości i 32 cm długości, składa się łącznie z 22 kart. Połączono ją (zszyto) z dutką o nieco większych rozmiarach (11,5 × 33 cm), zawierającą protokoły z posiedzeń kanoników kamińskich oraz różnego typu dekrety kapitulne z lat 1500–1504⁷. Rękopis nie posiada współczesnej oprawy.

Na tej samej karcie, nad zapiską dotyczącą Eryka I Pomorskiego, znajdują się dwie noty nekrologiczne prominentnych duchownych diecezji kamińskiej: zmarłego 3 VIII 1468 roku biskupa kamińskiego Henninga Iwena (1446/1449–1468) i archidiacona dymińskiego Henninga Dabermanna (1466–1490) poświadczonego jako zmarły 3 VIII 1490 roku. Pod zapiską poświęconą Erykowi I znajduje się jeszcze jedna nota podająca datę śmierci kanonika kamińskiego Nikolausa Krusse (zm. 13 XI 1492)⁸. Wszystkie noty zostały spisane najprawdopodobniej w tym samym czasie oraz ręką tego samego pisarza. Jak wiadomo, metryki kapituł katedralnych i kolegiackich były prowadzone przez notariuszy publicznych, którzy według prawa kanonicznego powinni kierować kancelarią kapitulną⁹. Urząd notariusza kamińskiej kapituły katedralnej w tym czasie pełnił kleryk diecezji kamińskiej Nikolaus Danckwardt (zm. 1504). Posiadał on uprawnienia

---

⁷ Archiwum Państwowe w Szczecinie (dalej: APSz), *Kapituła Katedralna w Kamieniu Pomorskim*, sygn. 1302, k. 1 (dawna sygnatura: Rep. 8. Domkapitel Cammin. XXVII a. 2).

⁸ Wspomniane noty nekrologiczne doczekały się publikacji w artykule: R. Pawlik, *Późnośredniowieczne zapiski obituarne w aktach kamińskiej kapituły katedralnej*, „Szczeciński Informator Archiwalny”, 22, 2013, s. 11–21.

⁹ M. Czyżak, *Notariusze kapituły gnieźnieńskiej w I połowie XV wieku*, „Ecclesia. Studia z Dziejów Wielkopolski”, 1, 2003, s. 7–8; M. Bilcka-Ciećwierz, *Powstanie i organizacja kapituł kolegiackich metropolii gnieźnieńskiej w średniowieczu*, Kraków 2007, s. 267–268; A. Tomczak, *Kancelaria biskupów wrocławskich w okresie księgi wpisów (XV–XVIII w.)*, Toruń 1964, s. 66.

notarialne kreacji cesarskiej¹⁰. Analiza paleograficzna tekstu omawianych wyżej not z tekstem prowadzonej przez niego metryki kapitulnej wykazała, że zostały sporządzone jego „ręką”.

Przy edycji zapiski obituarniej przyjęto wytyczne zawarte w *Empfehlungen zur Edition frühneuzeitlicher Texte der „Arbeitsgemeinschaft ausseruniversitärer historischer Forschungen“*¹¹. Ingerencja w treść zapisek objęła przede wszystkim rozwiązanie skrótów. Uzupełnienia zostały ujęte w nawiasach kwadratowych. Zgodnie z instrukcją wydawniczą używanie dużych liter, poza początkiem zdań, ograniczono do nazw państw, nazw topograficznych, imion własnych osób, nazw niedziel, świąt i okresów liturgicznych. W odtworzeniu treści nie używamy litery „j” (długiego „i”), ponieważ takiej litery nie ma w alfabecie łacińskim i dla średniowiecznych pisarzy stanowiła ona tylko inny, graficzny sposób oddania litery „i”. Podwójne „i” występujące w słowie „obiit”, pisane w oryginale jako „ij”, zazwyczaj bez kropek, konsekwentnie zastąpiliśmy „ii”.

***

W historiografii polskiej postać Eryka I (ok. 1382–1459) najpełniej omówił Edward Rymar, który w tym celu przeprowadził szeroko zakrojoną kwerendę źródłową oraz wykorzystał całą istniejącą na jego temat polską i zagraniczną literaturę naukową¹².

Eryk I był synem księcia słupskiego Warcisława VII (1377–1395) i Marii, córki księcia meklemburskiego Henryka III (1379–1383). Na chrzcie otrzymał imię Bogusław. Imię Eryk (III) otrzymał po objęciu tronu w Norwegii (po 1389). Za sprawą swej ciotki, królowej duńskiej Małgorzaty (1375–1412), został 15 II 1388 roku wyznaczony na następcę tronu norweskiego. Po 6 I 1396 roku został władcą królestwa duńskiego, otrzymując imię Eryk VII. Szwedzki tron uzyskał 11 VI 1396 roku. W ostatnim z królestw rządy sprawował jako Eryk XIII. Samodzielne rządy rozpoczął po śmierci królowej Małgorzaty w 1412 roku. We wszystkich trzech królestwach tworzących Unię Kalmarską został zdetronizowany. Koronę duńską stracił 23 VI 1439 roku, szwedzką we wrześniu tego samego roku, norweską natomiast w 1442. W księstwie słupskim sprawował rządy wraz z księżną

---

¹⁰ R. Pawlik, *Notariusze kamińskiej kapituły katedralnej i ich funkcje w pierwszej połowie XVI wieku*, „Przegląd Zachodniopomorski”, 30, 2015, z. 1, s. 66–67.

¹¹ Archiv für Reformationsgeschichte 1981, 72, s. 299–315.

¹² E. Rymar, *Rodowód książąt pomorskich*, Szczecin 2005, s. 332–335.

Marią, wdową po księciu Bogusławie IX (1418–1446). Za siedzibę obrał Darłowo, gdzie według prezentowanej niżej zapiski obituarnej zmarł w wigilię Święta Bożego Ciała, tj. 23 V 1459 roku¹³.

In vigilia Corporis X[risti] obiit se[re]nissim[us] illustri[ssi]m[us] pri[n]ceps Eric[us] rex Dacie, Szwecie, Norwegie in Ruge[nwol]d[em] Anno [et caetera] D[omi]ni LIX c[uius] a[n]i[m]a r[e]quiescat in pace. In p[a]ro[chia]li ecclesia[m] ibidem Ruge[nwol]d[em] ^asepultus¹⁴.

O ile data roczna zgonu księcia Eryka I w historiografii niemieckiej, polskiej i skandynawskiej nie budzi najmniejszych wątpliwości i od dawna jest przyjęta w nauce, to wyznaczenie daty dziennej przysparzało historykom wielu problemów. Zdaniem Gottfrieda von Bülowa (1831–1907) książę Eryk I zmarł przed 16 VI 1459 roku¹⁵. Martin Wehrmann w genealogii książąt pomorskich swojego autorstwa napisał, że książę Eryk I został wspomniany jako zmarły 9 IX 1459 roku¹⁶. Roderich Schmidt daty jego śmierci doszukiwał się między 3 V a 16 VI 1459 roku¹⁷. Do podobnych wniosków doszedł również Edward Rymar, który podaje, że Eryk I zmarł zapewne 3 V, a na pewno przed 16 VI 1459 roku, bo tego dnia rządy sprawował już książę Eryk II (1459–1474). Ponadto zupełnie słusznie zakwestionował wiarygodność noty obituarnej poświęconej byłemu

---

¹³ Eryk I był opiekunem i dobroczyńcą eremu darłowskiego. W 1459 r. podarował klasztorowi m.in. pewną kwotę za zbawienie duszy swojej nieżyjącej małżonki Filippy Lancaster (1393/1394–1430). W podziękowaniu za swoje fundacje na rzecz konwentu Eryk I został pochowany w kościele klasztornym (B. Popielas-Szultka, *Die Kartäuser von Rügenwalde in der Gesellschaft Pommern*, w: *Bücher, Bibliotheken und Schriftkultur der Kartäuser. Festgabe zum. 65. Geburtstag von Edward Potkowski*, hrsg. v. S. Lorenz, Stuttgart 2002, s. 31–32).

¹⁴ a–a Dopiska sporządzona ciemniejszym atramentem. Ręka ta sama.

¹⁵ G. v. Bülow, *Erich I., Herzog von Pommern*, w: *Allgemeine Deutsche Biographie*, Bd. 6, Leipzig 1877, s. 206–207. Zygmunt Boras podaje jedynie datę roczną śmierci Eryka I (*Książęta Pomorza Zachodniego*, Poznań 2005, s. 139), natomiast J.P. Findeisen opowiada się za 3 V 1459 r. (*Die Schwedische Monarchie. Von den Wikingerherrschern zu den modernen Monarchen*, Bd. 1: 950–1611, Kiel 2010, s. 214).

¹⁶ M. Wehrmann, *Genealogie des Pommerschen Herzogshauses*, Stettin 1937, s. 90.

¹⁷ R. Schmidt, *Erich I.*, w: *Neue Deutsche Biographie*, Bd. 4, Berlin 1959, s. 586; tenże, *Das historische Pommern. Personen – Orte – Ereignisse* (Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Pommern, V. 41), Köln–Weimar–Wien 2007, s. 450.

królowi państw skandynawskich znajdującej się w nekrologu darłowskich kartuzów¹⁸, według której Eryk I zmarł 24 IX 1459 roku¹⁹.

Datę dzienną zgonu księcia Eryka I Pomorskiego (23 maja), przekazywaną przez opublikowaną wyżej zapiskę, naszym zdaniem należy uznać za wiarygodną. Po pierwsze, mieści się w przedziale czasowym wskazanym przez Rodericha Schmidta, którego wnioski następnie źródłowo potwierdził i rzeczowo uzasadnił Edward Rymar. Po drugie wiadomo, że dokładność zapisek obituarnych sporządzanych przez notariuszy zatrudnionych w kancelariach kapitulnych czy klasztornych zawsze wiązała się z wiarygodnością podstawy, na której opierał się pisarz. Być może był to nieznany nam dziś kalendarz-nekrolog kapituły bądź niezachowane XV-wieczne protokoły z posiedzeń kapitulnych, rejestry wpłat anniwersarzowych bądź innego rodzaju materiały, w których znalazły się informacje rejestrujące daty zgonów wysokich rangą duchownych diecezji kamińskiej oraz osób świeckich. Omawiana nota i znajdujące się na tej samej karcie zapisy dotyczące śmierci wysokich rangą duchownych diecezji kamińskiej zostały sporządzone najpewniej w jednym czasie oraz tą samą ręką – notariusza kapituły kamińskiej Nikolausa Danckquarda. Podkreślić należy, że daty śmierci przekazywane przez noty poświęcone duchownym udało się zweryfikować pozytywnie w oparciu o inne materiały źródłowe, w tym sporządzonej blisko ponad trzydzieści lat *ex post* notę nekrologiczną biskupa kamińskiego Henninga Iwena²⁰. Można więc przyjąć, że zapiska obituarna księcia Eryka I Pomorskiego również zawiera sprawdzone informacje.

---

¹⁸ E. Rymar, *Rodowód książąt...*, s. 332–333.

¹⁹ H. Lemcke, *Kalendarium und Necrolog...*, s. 164. W opublikowanych w ostatnich latach pracach skandynawskich historyków nie ma jasności co do dokładnej daty dziennej śmierci Eryka I Pomorskiego. Ich autorzy ograniczają się do podania jedynie daty rocznej (zob. A.E. Christensen, *Erik af Pommerns danske kongemagt*, w: *Danmark, Norden og Østersøen. Udvalgte afhandlinger*, København 1976, s. 65–78; J.N.T. Nielsen, *Thi jeg vil være herre over alle ting – Erik af Pommerns ønske om herredømmet over Sønderjylland og Østersøen*, Aalborg 2008, s. 129; T. Dahlerup, *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie*, Vol. 6: *De fire stænder 1400–1500*, København 2003, s. 201). W starszych publikacjach sytuacja wygląda podobnie, z tym że ewentualnie możemy natknąć się na datę 3 V 1459 r. Data ta została zaczerpnięta z dawnej szwedzkiej tradycji (J.P.F. Königsfeldt, *Genealogisk-Historiske Tabeller over de nordiske Kongeslauegter*, Kjøbenhavn 1856, s. 37; G. Carlson, *Erik av Pommern*, w: *Svenskt biografiskt lexicon*, vol. 15, Stockholm 1956, s. 267).

²⁰ R. Pawlik, *Późnośredniowieczne zapiski...*, s. 14–21.

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne

Archiwum Państwowe w Szczecinie, Kapituła Katedralna w Kamieniu Pomorskim, sygn. 1302, k. 1 (dawna sygnatura: Rep. 8. Domkapitel Cammin. XXVII a. 2).

Źródła publikowane

Annalen des Klosters Colbatz, hrsg. v. R. Prümers, w: *Pommersches Urkundenbuch*, Bd. 1, Abt. 2, Stettin 1877, s. 467–496.

Calendarium ecclesiae Cathedralis Caminensis, ed. F. Medem, w: *Allgemeines Archiv für die Geschichtskunde des Preußischen Staates*, hrsg. v. L. v. Ledebur, Bd. 18, Berlin–Posen–Bromberg 1835, s. 97–117.

Liber beneficiorum Domus Corone Marie prope Rugenwold 1406–1528, bearb. v. H. Lemcke (Quellen zur pommerschen Geschichte, V. 5), Stettin 1919.

Lemcke H., *Kalendarium und Necrolog des Carthäuser-Klosters Marienkron bei Rügenwalde aus dem Liber Beneficiorum desselben Klosters*, „Baltische Studien” AF, 25, 1875, s. 116–141.

Todtenbuch des Klosters Neuencamp, hrsg. R. Prümers, w: *Pommersches Urkundenbuch*, Bd. 1, Abt. 2, Stettin 1877, s. 499–518.

Opracowania

Bilska-Ciećwierz M., *Powstanie i organizacja kapituł kolegiackich metropolii gnieźnieńskiej w średniowieczu*, Kraków 2007.

Boras Z., *Książęta Pomorza Zachodniego*, Poznań 2005.

Bülow G. v., *Erich I., Herzog von Pommern*, w: *Allgemeine Deutsche Biographie*, Bd. 6, Leipzig 1877, s. 206–207.

Carlson G., *Erik av Pommern*, w: *Svenskt biografiskt lexicon*, Vol. 15, Stockholm 1956.

Christensen A.E., *Erik af Pommerns danske kongemagt*, w: *Danmark, Norden og Østersøen. Udvalgte afhandlinger*, København 1976, s. 65–78.

Czyżak M., *Notariusze kapituły gnieźnieńskiej w I połowie XV wieku*, „Ecclesia. Studia z Dziejów Wielkopolski”, 1, 2003, s. 7–34.

Dahlerup T., *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie*, Vol. 6: *De fire stænder 1400–1500*, København 2003.

Findeisen J.P., *Die Schwedische Monarchie. Von den Vikingerherrschern zu den modernen Monarchen*, Bd. 1: *950–1611*, Kiel 2010.

Grotfend H., *Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit*, Bd. 2, Hannover 1892.

Jansen F., *Studien am Kamminer Kalender*, „Wichmann-Jahrbuch des Diözesangeschichtsvereins Berlin”, 4/6, 1933/1936, s. 14–61.

- Königsfeldt J.P.F., *Genealogisk-Historiske Tabeller over de nordiske Kongeslauegter*, Kjøbenhavn 1856.
- Marciniak R., *Dobra kapituły kamińskiej do połowy XV wieku. Studium z dziejów społecznych gospodarstwa feudalnego*, Szczecin 1970.
- Nielsen J.N.T., *Thi jeg vil være herre over alle ting – Erik af Pommerns ønske om herredømmet over Sønderjylland og Østersøen*, Aalborg 2008.
- Pawlik R., *Notariusze kamińskiej kapituły katedralnej i ich funkcje w pierwszej połowie XVI wieku*, „Przegląd Zachodniopomorski”, 30, 2015, z. 1, s. 51–76.
- Pawlik R., *Późnośredniowieczne zapiski obituarne w aktach kamińskiej kapituły katedralnej*, „Szczeciński Informator Archiwalny”, 22, 2013, s. 11–21.
- Popielas-Szultka B., *Die Kartäuser von Rügenwalde in der Gesellschaft Pommern*, w: *Bücher, Bibliotheken und Schriftkultur der Kartäuser. Festgabe zum. 65. Geburtstag von Edward Potkowski*, hrsg. v. S. Lorenz, Stuttgart 2002, s. 29–38.
- Radziwiński A., *Nekrologi i wspomnienie zmarłych w polskich kapitułach katedralnych*, w: *Kościół i duchowieństwo w średniowieczu. Polska i państwo Zakonu Krzyżackiego w Prusach*, red. A. Radziwiński, Toruń 2012, s. 147–159.
- Rymar E., *Biskupi, mnisi, reformatorzy. Studia z dziejów diecezji kamińskiej*, Szczecin 2002.
- Rymar E., *Rodowód książąt pomorskich*, Szczecin 2005.
- Schmidt R., *Erich I.*, w: *Neue Deutsche Biographie*, Bd. 4, Berlin 1959, s. 586.
- Schmidt R., *Das historische Pommern. Personen – Orte – Ereignisse* (Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Pommern, V. 41), Köln–Weimar–Wien 2007.
- Tomczak A., *Kancelaria biskupów włocławskich w okresie księgi wpisów (XV–XVIII w.)*, Toruń 1964
- Wehrmann M., *Genealogie des Pommerschen Herzogshauses*, Stettin 1937.

ABSTRAKT

Istniejące w historiografii polskiej oraz niemieckiej rozbieżności w kwestii wyznaczenia dziennej daty śmierci Eryka I Pomorskiego (1449–1459) stanowiły główną inspirację do opublikowania w poniższym przyczynku nieznaną dotąd zapiski nekrologicznej poświęconej jego osobie. Zapiska ta pochodzi z akt kapituły katedralnej w Kamieniu Pomorskim przechowywanych w zasobie Archiwum Państwowego w Szczecinie. Znajduje się ona na pierwszej karcie jednego z wykazów beneficjów kościoła katedralnego w Kamieniu. Zapiska pozwala na weryfikację opinii badaczy o dacie dziennej zgonu byłego władcy państw wchodzących w skład Unii Kalmarskiej, którzy w większości

przyjmowali, że Eryk I zmarł pomiędzy 3 maja a 16 czerwca 1459 roku. Treść noty obituarnej poświęconej temu władcy wskazuje jednoznacznie, że zmarł on 23 maja 1459 roku w Darłowie i tam też został pochowany.

OBITUARY NOTICE OF ERIC I, DUKE OF POMERANIA (1449–1459)

ABSTRACT

In the Polish historiography the death date of Eric I, Duke of Pomerania (1449–1459), differs from the one in the German historiography, and the difference has inspired the author to write this article, which includes an obituary notice – so far unknown – concerning the Duke. The notice has been found in the records of the Cathedral Chapter in Kamień Pomorski (German: Cammin), which are kept in the State Archives in Szczecin. More precisely, the notice is to be found on the first folio of one of the lists of the benefices pertaining to the Cathedral Church in Kamień. Thanks to the notice the death date of Eric I, one of the rulers of the states which were parts of the Kalmar Union, seems not to have fallen – as most researchers assumed – between May 3 and June 16, 1459. The obituary notice unmistakably indicates that the ruler must have died on May 23, 1459 in Darłowo, where he was also buried.